

Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma 2026–2030

Riihimäen kaupunki

Ympäristönsuojelun vastuualue

Päiväys 1/2026

Sisällys

JOHDANTO	3
1 RIIHIMÄEN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET JA MERKITTÄVIMMÄT PILAANTUMISEN VAARAA AIHEUTTAVAT TOIMINNOT	4
2 VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	5
2.1 Valvonnan tavoitteet ja sisältö	5
2.2 Toimintojen riskinarviointi	7
2.3 Valvontaohjelman laatiminen.....	8
2.4 Otannan käyttäminen	9
3 VALVONNAN RESURSSIT	9
3.1 Henkilöresurssit.....	9
3.2 Valvonnan maksullisuus	10
3.3 Valvontayhteistyö muiden viranomaisten kanssa	11
3.4 Käytössä olevat tietojärjestelmät.....	13
3.5 Henkilöstön koulutus	15
4 VALVONNAN TOTEUTTAMINEN	15
4.1 Valvontatarkastukset	16
4.2 Vuosiraportointi	18
4.3 Toiminnan vaikutusten tarkkailu	19
4.4 Haitan kärsijän tai toiminnanharjoittajan ilmoituksesta vireille tulleet valvonta-asiat	19
4.5 Hallintopakkekeinot ja tutkintapyyntö.....	21

4.6	Valvontaprojektit	22
5	VALVONTAKOhteet	22
5.1	Ympäristönsuojelulain valvonta	23
5.1.1	Ympäristöluvallisten, ilmoitusmenettelyllä käsiteltyjen tai rekisteröitävien toimintojen valvonta	23
5.1.2	Muiden kuin ympäristölupavelvollisten, ilmoitusmenettelyllä käsiteltyjen tai rekisteröityjen laitosten valvonta	25
5.1.3	Ilmoitusvelvolliset toiminnot	26
5.1.4	Talousjätevesiasetuksen valvonta	28
5.1.5	Ympäristönsuojelumääräysten valvonta (YSL 202 §)	28
5.1.6	Maatalouden ja eläinsuojien valvonta	29
5.2	Maa-aineslain valvonta	29
5.3	Jätelain valvonta	30
5.4	Vesilain valvonta	31
5.5	Vesihuoltolain valvonta	31
5.6	Maastoliikennelain valvonta	32
5.7	Muu erityislainsäädäntö	32
6	VALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA JA PÄIVITYS	33

JOHDANTO

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä annettujen säännösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja perustuu ympäristöriskien arviointiin. Riihimäellä ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman laadinta on koettu tärkeäksi työkaluksi ja valvontasuunnitelmia on laadittu omaehtoisesti vuodesta 2005 alkaen. Uusitun ympäristönsuojelulain mukaan myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tuli lakisääteinen velvollisuus laatia alueelleen **valvontasuunnitelma** vuodesta 2017 alkaen.

Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti.

Valvontasuunnitelman lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava **valvontaohjelma** ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen säännöllisestä valvonnasta. Valvontaohjelmaan kootaan tiedot valvottavista kohteista ja määritellään ympäristöriskien arvioinnin perusteella laitoskohtaiset määräaikaistarkastukset ja muut valvontatoimenpiteet.

Jätelain mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Suunnitelman tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista. Suunnitelmassa on esitettävä tarkastusten tavoitteet ja painopisteet, suunnitelman kattama maantieteellinen alue, suunnitellut tarkastukset ja niiden tiheys, tarkastuksiin osallistuvat viranomaiset ja niiden yhteistyötä koskevat järjestelyt sekä muut tarkastusten asianmukaiseksi toteuttamiseksi tarpeelliset seikat. Suunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi ja se on saatettava tarpeen mukaan ajan tasalle.

Tähän Riihimäen kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan on kirjattu ympäristöluvallisten laitosten ja rekisteröitävien toimintojen tarkastusten ja muiden säännöllisten valvontatoimenpiteiden, kuten jätelain mukaisen valvonnan perusteet. Suunnitelma kattaa myös muiden ympäristön pilaamisriskiä aiheuttavien toimintojen valvonnan ja valvontaan liittyvän toiminnan suunnittelun, missä valvontaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

1 RIIHIMÄEN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET JA MERKITTÄVIMMÄT PILAANTUMISEN VAARAA AIHEUTTAVAT TOIMINNOT

Vuonna 2024 Riihimäen kaupungin asukasmäärä oli noin 28 600. Elinkeinorakenne on Riihimäellä palvelupainotteinen. Riihimäellä on vähän suurteollisuutta. Riihimäen keskustaajaman läpi kulkevat suuret tielinjat ja rautatie sekä pohjois-etelä- että itä-länsisuunnassa, ja niihin liittyvä liikenne vaarallisten aineiden kuljetukset mukaan lukien aiheuttavat mahdollisen pilaantumisriskin, johon ei voida valvontasuunnitelmassa esitetyin keinoin vaikuttaa.

Kaupungin pinta-ala on 126 km², josta vesipinta-alaa 5 km². Riihimäellä on 10 järveä ja lampea, jotka ovat säännöllisessä seurannassa ja lisäksi seurataan Vantaanjoen ja Herajoen vedenlaatua. Kuormitusta kaupunkiojiin ja edelleen Herajokeen ja Vantaanjokeen aiheuttavat heikkolaatuiset hulevedet. Myös haja-asutuksen ja jätevedenpuhdistamon jätevedet kuormittavat pintavesiä.

Riihimäen vedenhankinnalle tärkein pohjavesialue on Herajoen ensimmäisen luokan pohjavesialue. Juomaveden laatua valvoo terveydensuojeluviranomainen. Herajoen pohjavesialueen veden laatua tarkkaillaan vuosittain Riihimäen Veden toimesta useista pohjavesiputkista. Riihimäen pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on päivitetty vuonna 2025. Pohjavesialueiden luokituksiin ja rajauksiin tehtiin muutoksia vuonna 2017. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavat muun muassa teollisuus- ja yritystoiminta, tieliikenne, öljysäiliöt, jätevesiviemärit sekä pilaantunut maaperä ja pohjavesi.

Riihimäellä on yhteensä 58 ympäristöluvallista, ilmoitusmenettelyllä hyväksyttyä (YSL 115 a §) tai ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröityä laitosta. Suurimmat pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot ovat Lupa- ja valvontaviraston (1.1.2026 alkaen, ent. Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) valvomia suuria tai keskisuuria yrityksiä, merkittävimpänä NG Nordic Finland Oy:n jätteiden käsittely- ja polttolaitokset. Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia ympäristölupa- tai rekisteröintivelvollisia toimintoja on 38. Ne ovat suurimmaksi osaksi pieniä yrityksiä kuten polttonesteiden jakeluasemia, lämpökeskuksia, haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttäviä toimintoja sekä jätteen hyödyntäjiä tai käsittelijöitä. Voimassa olevia maa-aineslupia on yksi.

2 VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

2.1 Valvonnan tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on järjestää valvonta siten, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. Valvonnan tavoitteena on varmistaa lainsäädännön ja lupien noudattaminen ja sitä kautta ennalta ehkäistä ympäristöhaittoja. Säännöllinen valvonta myös lisää ja edistää toiminnanharjoittajan ja viranomaisen välistä yhteistyötä. Valvontatehtävät järjestetään käytettävissä olevien voimavarojen mukaan niin, että valvonnan laatu ja tehokkuus ovat mahdollisimman hyvät. Valvontatoimenpiteet suoritetaan huolellisesti ja tasapuolisesti. Valvonnan toteuttavat asiantuntevat, toimialaan erikoistuneet viranhaltijat.

Valvonnan suunnitelmallisuudella pyritään valvonnan tehokkaaseen ja yhdenmukaiseen toteutukseen. Tarkastustoiminnan säännöllisyys perustuu valvontasuunnitelmaan ja -ohjelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan kautta saavutetaan riittävä, ennalta määritelty tarkastustiheys toiminnoille sekä varmistetaan toiminnanharjoittajien kesken tasaveroinen tarkastuskäytäntö. Laitoskohtainen määräaikaistarkastusten sekä muiden valvontatoimenpiteiden tarpeellisuus ja aikataulu määritellään toiminnasta ympäristölle ja terveydelle aiheutuvan riskin perusteella.

Valvontasuunnitelman avulla pyritään tehostamaan ja ennakoimaan ympäristölupien ja muun kuin lupavelvollisen toiminnan valvontaa kohdistamalla valvonta riskien arvioinnin perusteella haitallisimpiin ja suurimman riskin kohteisiin. Tehokkuuteen pyritään myös priorisoimalla kohteita tarvittaessa sekä välttämällä eri viranomaisten kesken päällekkäistä valvontaa.

Lakien ja määräysten noudattamista valvotaan suunnitelmallisesti määräaikaistarkastuksin ja tarkastamalla toiminnalta edellytetyt päästö- ym. raportit ja selvitykset. Valvontaan kuuluvat tarkastusten lisäksi myös lausunnot ja neuvottelut, joilla vaikutetaan lupamääräysten sisältöön ja joilla luodaan valvonnan edellytykset. Muita kuin luvallisia ja rekisteröitäviä toimintoja valvotaan myös projektiluonteisesti kyselyin ja tarkastuksin sekä tulleiden valitusten perusteella.

Luparikkomustilanteessa tai muissa laittomissa tilanteissa ryhdytään tarpeellisiin toimiin (neuvottelu, kehoitus, hallintopakko) ja varmistetaan, että toiminnanharjoittaja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla laillinen tila palautetaan. Laittoman tilanteen korjaamiseksi joudutaan tarpeen vaatiessa käyttämään samanaikaisesti sekä hallinnollisia että rikosoikeudellisia keinoja.

Valvontaviranomainen voi myös keskeyttää toiminnan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä terveyshaittaa tai merkittävää muuta välitöntä ympäristön pilaantumista, jollei haittaa voida muutoin poistaa tai riittävästi vähentää.

Suunnitelmallinen valvonta on ympäristölupa-, ilmoitusmenettely- ja rekisteröintivelvollisten toimintojen osalta maksullista. Valvontaohjelma laaditaan siten, että tarkastustoimenpiteet on määritelty johdonmukaisesti ja eri toimijoiden välillä tasapuolisesti toiminnasta aiheutuvien riskien perusteella ja turhaa päällekkäisyyttä välttäen.

2.2 Toimintojen riskinarviointi

Tarkastusaikataulua, tarkastustiheyttä ja voimavarojen tarvetta suunniteltaessa on otettu huomioon eri toimintojen aiheuttama ympäristön pilaantumisen riski.

Riskinarvioinnissa on huomioitu sekä toiminnasta että sijainnista aiheutuvat riskit, kuten pohjavesialue tai vesistön läheisyys. Toiminnan riskillä tarkoitetaan toiminnasta aiheutuvaa ympäristön pilaantumisen vaaraa sekä päästöistä aiheutuvaa ympäristö- ja terveyshaittaa. Riskin merkittävyyteen vaikuttaa sen toteutumisen todennäköisyys ja siitä aiheutuvan pilaantumisen merkittävyys.

Tunnistetut ja arvioinnissa käytetyt riskit ovat seuraavat: melu ja värinä, pöly, haju sekä päästö ilmaan, viemäriin, pintavesiin, pohjaveteen tai maaperään, roskaantuminen ja epäsiisteys sekä kohtuuton rasitus naapurille. Toimialakohtaisesti on arvioitu riskin olemassaolo ja arvioitu sen merkittävyys. Saadun arvioinnin pohjalta toimialat sijoittuvat valvontaluokkiin. Valvontaluokituksen mukainen tarkastustiheys on pääsääntöisesti 1–5 vuoden välein.

Toisessa vaiheessa on tunnistettu kunkin laitoksen yksilölliset riskit. Arvioinnissa on huomioitu laitoksen sijaintiriski (esim. vaikutukset pinta- ja pohjaveteen, häiriintyvät kohteet), toimintaan liittyvä riski (mm. toiminnan luonne ja laajuus, tilat ja laitteet, tuotantoon ja valmistukseen ja tuotteeseen liittyvät tekijät, kuljetukset ja varastointi) sekä valvontahistoria (tarkkailu, lupaehtojen noudattaminen, aiemmin havaitut puutteet). Lisäksi otetaan huomioon ympäristöasioiden hallintajärjestelmät sekä muiden viranomaisten suorittama valvonta. Laitoskohtaisesti arvioidaan tunnistettujen riskien merkittävyys. Laitoskohtaisen arvioinnin perusteella muodostuu kunkin laitoksen lopullinen valvontaluokka, joka voi poiketa toimialakohtaisesta luokituksesta.

Jätteen ammattimaisen keräystoiminnan osalta riskinarvioinnissa painottuvat osin samat edellä mainitut kriteerit. Lisäksi valvonta- ja tarkastustoimia määriteltäessä kiinnitetään huomiota jätehuollon asianmukaisuuteen (jätteen siirrot, toimittaminen käsiteltäväksi, siisteys) sekä tietojen ajantasaisuuteen ja ohjeistuksen riittävyyteen. Tarkastustarpeeseen

vaikuttaa olennaisesti toiminnan laajuus, kerättävät jätejakeet sekä toiminnasta aiheutuva pilaantumisen vaara. Kaikkien toimijoiden samassa keräyspisteessä olevat keräysastiat tarkastetaan samassa tarkastuksessa.

Riskinarvioinnin perusteella määritellään laitoskohtainen tarkastustiheys ja muut valvontatoimet. Ympäristölle suuremman riskin aiheuttavaa toimintaa valvotaan tiheämmin. Ensimmäinen määräaikaistarkastus tehdään toimialasta riippumatta vuoden päästä luvan myöntämisestä, toiminnan rekisteröinnistä tai toiminnan aloittamisesta.

2.3 Valvontaohjelman laatiminen

Valvontaohjelma muodostuu laitosluettelosta, joka sisältää laitoskohtaisen, riskinarviointiin perustuvan suunnitelman kalenterivuoden aikana tehtävistä tarkastuksista ja mahdollisista muista suunnitelmallisista valvontatoimenpiteistä. Valvontaohjelma sisältää myös kuvauksen edellisen vuoden tavoitteiden toteutumisesta. Ohjelman mukainen valvonta on lupa- ja rekisteröintivelvollisten toimintojen osalta maksullista. Yksityiskohtaisen toimenpide- ja kohdeluettelon julkistaminen saattaa heikentää valvonnan tavoitteiden toteutumista, joten valvontaohjelmaa voidaan pitää ei-julkisena asiakirjana.

Valvontaohjelmaa laadittaessa ja valvontatoimenpiteitä aikataulutettaessa otetaan huomioon laitoksille aiemmin tehty valvonta. Valvontaohjelman vuosittaisia tarkastuksia määriteltäessä priorisoidaan laitokset, joiden viimeisimmästä tarkastuksesta on pisin aika tai joiden riskiluokitus sitä edellyttää. Ohjelman laatimisessa huomioidaan myös valvontatoimenpiteiden jakautuminen eri vuosille, jotta valvontaresurssit riittävät suunnitellun valvonnan toteuttamiseen.

Ohjelmassa esitetään seuraavat laitosta koskevat tiedot: toimiala, toiminnanharjoittajan nimi, osoite, tarkastustiheys, seuraava tarkastuskäynti, ympäristöluvan päätöspäivämäärä, lupamääräysten tarkistuspäivämäärä tai rekisteröintipäivämäärä, tarkastuskäyntipäivämäärä ja vuosiyhteenvedon saapumispäivämäärä sekä vastuuvälvoja.

Ympäristöjohtaja hyväksyy vuosittain valvontaohjelman ja valvoo sen toteutumista. Valvontaohjelmasta ja edellisen vuoden toteutumasta laaditaan vuosittain yhteenveto ympäristö- ja rakennuslautakunnalle.

2.4 Otannan käyttäminen

Tarkastuskohteiden valinnassa ei käytetä otantamenettelyä. Valvontaohjelman mukaiset kohteet tarkastetaan järjestelmällisesti niille määritellyn tarkastustiheyden mukaan. Tarkastustiheyttä määritellessä on otettu huomioon laitospohjaisen riskinarvioinnin tulokset ja valvontaan käytettävissä olevat resurssit.

3 VALVONNAN RESURSSIT

3.1 Henkilöresurssit

Ympäristönsuojelun vastuualueen valvontatyöhön osallistuvien neljän viranhaltijan työpanoksesta vain osa voidaan osoittaa suunnitelmalliseen valvontaan. Ympäristöjohtajan tehtävät painottuvat muihin kuin valvontatehtäviin. Ympäristönsuojelusuunnittelijan ja kahden ympäristötarkastajan tehtävät painottuvat pääosin lupa- ja valvontatehtäviin. Valvontatehtäviin on käytettävissä vajaa kolme henkilötyövuotta.

Tehokas valvontatoiminta edellyttää ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan osittaista delegointia viranhaltijoille. Lainsäädäntö sisältää säännöksiä tilanteisiin, joissa valvontaviranomaisen on ryhdyttävä välittömiin valvontatoimiin. Näissä tilanteissa viranhaltija, jolle toimivalta on delegoitu, voi antaa määräyksiä tai keskeyttää toiminnan välittömästi. Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva elinvoimalautakunta on siirtänyt laajasti toimivaltaansa ympäristöjohtajalle, ympäristönsuojelusuunnittelijalle ja ympäristötarkastajille. Lisäksi ympäristöasiantuntijalle on annettu tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudet. Ympäristölupapalvelollisten laitosten tarkastaminen on viranomaistoimintaa, joka soveltuu vain viranhaltijoiden tehtäväksi. Jatkuvat lainsäädännön muutokset asettavat haasteen valvonnan resurssien riittävyydelle. Valvonnan tulee olla entistä suunnitelmallisempaa ja riskinarvioinnin perusteella

kohdennettua. Kohteet, joiden ei arvioida aiheuttavan välitöntä ympäristöriskiä, kuten roskaantuneet alueet, eivät ole etusijalla. Lisäksi pitää varautua yllätyksellisiin, poikkeuksellisiin tapahtumiin ja hallintopakkomenettelyihin, jotta asioiden käsittely voitaisiin toteuttaa joutuisasti ja laadukkaasti hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla.

Valvontaresurssien suunnittelussa on otettava huomioon myös valvontaan osallistuvien henkilöiden vastuulla olevat muut tehtävät kuten ympäristövaikutuksiltaan laajojen ja monitahoisten ympäristö- ja maa-aineslupahakemusten päätösvalmistelu. Kattavat ja yksiselitteiset lupamääräykset helpottavat niin viranomaisten valvontatyötä kuin toiminnanharjoittajien toimenpiteitä.

3.2 Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun ympäristönsuojelulain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä sekä valvontaohjelmassa esitetyistä säännöllisen valvonnan toimenpiteistä. Maksua voidaan periä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontavastuulle kuuluvien rekisteröitävien ja luvanvaraisten toimintojen valvonnasta, joka on esitetty valvontaohjelmassa. Maksullisia voivat olla valvontatarkastusten lisäksi mm. vuosiraportin ja tarkkailutulosten tarkistaminen. Maksun suuruus ja sen perusteet määritetään kunnan hyväksymässä taksassa. Lupahakemusten tai ilmoitusten käsittelyyn kuuluvista tarkastuksista peritään maksu osana luvan tai ilmoituksen kokonaismaksua.

Valvontamaksua voidaan periä myös onnettomuus-, haitta- ja rikkomuspohjaisesti. Maksullisia ovat tällöin tarkastukset, jotka johtavat kehotuksen antamiseen sekä kehotuksen (YSL 179 §), hallintopakkomääräyksen (YSL 175, 176 §) tai keskeytyksen (YSL 181 §) noudattamisen valvomiseksi tarpeellisista tarkastuksista tai muista toimenpiteistä. Tältä osin maksullisuus koskee kaikkea toimintaa.

Maa-ainestaksassa on olemassa erikseen lupataksa ja valvontataksa. Maa-aineslupien valvontataksa perustuu maa-ainesten ottamisalueen laajuuteen ja maa-ainesten

vuosittaiseen keskimääräiseen maa-ainesten ottomäärään. Valvontamaksu peritään joka vuosi. Jos toiminnanharjoittaja on tammikuun 15. päivään mennessä ilmoittanut, ettei kyseisenä vuonna lupakohteessa ole tarkoitus ottaa maa-aineksia, peritään ainoastaan ottamisalueen pinta-alaan perustuva käsittelymaksu. Maksua peritään tämän lisäksi suunnitelmallisesta valvonnasta poikkeavista valvontatarpeista kuten vakuuksiin liittyvistä muutoksista sekä pakkokeinopäätöksistä. Maa-ainesten kotitarveoton valvonnasta ei peritä valvontamaksua.

Maa-aineslupa ja ympäristölupa voidaan käsitellä samassa menettelyssä ja ratkaista yhdellä päätöksellä. Yhteisluvan valvonnasta perittävät maksut perustuvat maa-aineslain mukaisiin valvontamaksuihin.

Jätelain 144 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksuja valvontasuunnitelman mukaista rekisteröidyn jätteen keräyksen tai jätteiden kansainvälisten siirtojen valvomiseksi tehdyistä määräaikaistarkastuksista ja muista valvontatoimista. Valvontamaksua voidaan myös periä tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen roskaantuneen alueen siivoamista koskevan määräyksen (JL 75 §), yksittäisen määräyksen (125 §) tai rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi annettavan määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi.

Maastoliikennelain 30 §:n ja vesiliikennelain 106 §:n mukaan kunta voi periä maksun kyseisessä pykälässä tarkoitetun asian käsittelystä. 1.1.2026 voimaan tulevan vesihuoltolain muutoksen jälkeen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun myös vesihuoltolain 11 § ja 17 § tarkoitettujen vapautushakemusten käsittelystä.

3.3 Valvontayhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Ympäristönsuojelulainsäädännön valvonnassa tehdään monien viranomaisten kanssa säännöllistä yhteistyötä;

Lupa- ja valvontavirasto

Valvontayhteistyötä tehdään osallistumalla Lupa- ja valvontaviraston (LVV) valvomien

laitosten tarkastuskäynneille. Ympäristönsuojeluyksikössä on nimetty yhteyshenkilö kullekin LVV:n valvomalle laitokselle. LVV:n valvontakohteista tulee vuosiraportit sekä muut tarkkailuraportit ja selvitykset tiedoksi myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, yhteyshenkilö tarkastaa saapuvat raportit ja tallentaa raportin ja muut tiedot ympäristövalvontasovellukseen.

Valvontayhteistyötä tehdään myös esimerkiksi kemikaaleihin ja pilaantuneisiin maihin liittyvissä kohteissa sekä kohteissa, joissa jätteitä hyödynnetään maarakentamisessa, vesilain valvonnassa sekä onnettomuustilanteissa. Tarvittaessa LVV:ltä pyydetään lausunto ympäristölupahakemuksista. Erityisosaamista vaativissa tapauksissa voidaan LVV:ltä pyytää asiantuntija-apua.

Terveydensuojeluviranomainen

Ympäristöterveyshuollon kanssa tehdään yhteistarkastuksia kohteisiin, joista saattaa aiheutua myös terveyshaittaa. Tarkastukset liittyvät tavallisesti meluun, savuun tai haittaeläimiin. Melu- tai haittaeläinvalitusten osalta on sovittu tehtävänjaosta.

Terveydensuojeluviranomaiselta pyydetään lakisääteiset lausunnot mm. ympäristölupiin ja vesihuoltolain vapautushakemuksiin.

Rakennusvalvontaviranomainen

Rakennuslupahakemuksiin annetaan pyydetessä ympäristönsuojelun lausunto.

Ympäristöjohtaja osallistuu rakennuslupia käsittelevän katselmustoimikunnan työskentelyyn yhdessä kaavoittajan, terveydensuojeluviranomaisen ja pelastuslaitoksen kanssa. Lupavaiheen yhteistyöllä voidaan varmistaa ympäristönsuojeluvaatimusten huomioiminen ja se, että tarvittavat ympäristönsuojelulain ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset luvat on haettu. Lisäksi yhteistyötä tehdään mm. jätevesijärjestelmien rakentamista, hulevesien hallintaa ja ylijäämämaiden hyödyntämistä koskien sekä liittyen roskaantumiseen/kaupunkikuvan siisteyteen sekä rakentamisesta ja purkamisesta aiheutuviin ympäristöhaittoihin ja jätehuoltoon.

Jätehuoltoviranomainen

Riihimäen kaupungissa jätehuoltoviranomaisena toimii jätelautakunta Kolmenkierto, joka toimii 13 kunnan yhteislautakuntana. Lautakunnan isäntäkuntana toimii Hämeenlinnan kaupunki. Jätehuollossa toimii yhteistyössä kaikkiaan kolme eri toimijaa, jotka ovat kuntien yhteinen jätelautakunta, kuntien omistama jäteyhtiö Kiertokapula Oy ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Jätelautakunnalle kuuluu jätehuollon viranomaistehtävät, Kiertokapula Oy:lle jätehuollon palvelutehtävät ja ympäristönsuojeluviranomaiselle jätehuollon valvonta.

Pelastuslaitos

Onnettomuuksissa, joista voi koitua ympäristön pilaantumisen vaara, pelastuslaitos ottaa yhteyttä ympäristönsuojelun vastuualueelle/ympäristöjohtajaan heti onnettomuuden alkuvaiheessa. Onnettomuustilanteissa harkitaan tapauskohtaisesti tarvittavat valvonta- ja jälkiseurantatoimenpiteet. Lisäksi yhteistyötä tehdään kemikaalien varastointiin ja erityisesti maanalaisten öljysäiliöiden tarkastusten valvontaan liittyen.

Poliisi

Mahdollisissa ympäristönsuojelulainsäädännön tai sen nojalla annettujen säännösten rikkomistapauksissa ympäristönsuojelu harkitsee ilmoituksen tekemistä poliisille. Esitutkintaprosessin aikana tehdään yhteistyötä poliisin kanssa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Valvontayhteistyötä tehdään osallistumalla Tukesin valvomien laitosten tarkastuskäynneille. Havaituista puutteista ilmoitetaan puolin ja toisin toimivaltaiselle viranomaiselle.

3.4 Käytössä olevat tietojärjestelmät

Ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatyökaluna käytetään Trimble Locus -paikkatietojärjestelmän ympäristövalvontasovellusta. Sovellukseen tallennetaan valvottavien kohteiden perustiedot ja kirjataan kohteeseen liittyvät luvat ja päätökset sekä valvontatapahtumat, kuten tarkastukset, yleisöilmoitukset ja neuvottelut.

Tarkastusmuistiot, vuosiraportit, tarkkailutiedot ja muu kohdetta koskeva materiaali viedään järjestelmään liitetiedostoina. Valvontatiedot pidetään ajan tasalla vastuuvälvojan toimesta. Valvottavien kohteiden lisäksi valvontasovellukseen talletetaan suunnitelmallisesti kaikki muutkin yksittäiset valvontatoimet ja ympäristöön liittyvät valitukset. Valvontakohderekisteri on tarkoitettu viranomaiskäyttöön, mutta tiedot ovat julkisia, ellei tietoa ole erikseen säädetty salassa pidettäväksi.

Vuonna 2020 on otettu käyttöön Trimblen sähköinen ePermit-lupapalvelu ja eFeedback-palautepalvelu. Lupapalvelun kautta toiminnanharjoittajat voivat hakea sähköisesti ympäristönsuojelun lupia. Sähköisen palautepalvelun kautta kuka tahansa kuntalainen voi antaa palautetta mistä tahansa kunnan toimivaltaan liittyvästä asiasta ja liittää palautteeseen karttasijainnin.

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään talletettavat tiedot, kuten lupapäätökset ja rekisteröintitiedot, merkitään valvontasovelluksen lisäksi valtion ympäristönsuojelun valvonnan sähköiseen asiointijärjestelmään YLVAan.

Päätöksentekoon liittyvät asiakirjat kirjataan myös Tweb-asianhallintajärjestelmään, josta voidaan tulostaa asian kaikki käsittelyvaiheet.

Ympäristönsuojelun valvonnassa hyödynnetään myös valtion ympäristöhallinnon erilaisia tietojärjestelmiä, kuten Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämiä avoimia ympäristötietojärjestelmiä. Maa-ainesten ottamisen ja vaikutusten seuraamiseksi on perustettu valtakunnallinen NOTTO-tietojärjestelmä, johon toiminnanharjoittajat lähettävät vuosittain tiedot mm. ottomääristä ja pohjavesitarkkailusta.

Valvonnan tueksi luodaan prosessikuvauksia, toimialakohtaisia valvonta- ja menettelytapaohteja sekä tarkastuslistoja, jotka tehostavat ja yhdenmukaistavat valvontatyötä.

3.5 Henkilöstön koulutus

Henkilöstön jatkuva ja monipuolinen kouluttautuminen on tärkeää tehokkaan valvonnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja kehittämisessä. Tavoitteena on tuntea ja osata soveltaa keskeistä lainsäädäntöä valvonnan eri osa-alueilla ja hallintoprosesseissa.

Henkilöstölle tehdään vuosittain koulutussuunnitelma ja vuosittaisissa kehityskeskusteluissa ympäristöjohtaja arvioi jokaisen työntekijän kanssa koulutustarpeen ja toteutuneen koulutuksen. Koulutus on pääasiassa ulkopuolisten tahojen järjestämää koulutusta.

4 VALVONNAN TOTEUTTAMINEN

Ympäristönsuojelulaissa tarkoitettulla viranomaisella tai sen määräämällä viranhaltijalla on oikeus valvontaa varten mm. saada tarpeellisia tietoja toiminnanharjoittajalta, tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä, päästä paikkaan, jossa toimintaa harjoitetaan sekä tarkkailla toiminnan ympäristövaikutuksia.

Valvontaviranomaisen oikeudesta ja velvollisuudesta tehdä tarkastuksia ja saada valvontaa varten tarpeellisia tietoja on säädetty myös vesilaissa sekä jätelaissa ja maa-aineslaissa.

Maa-ainesten ottamistoiminta edellyttää myös aloituskokouksen järjestämistä ja lopputarkastusta. Toimivalta tarkastusoikeudesta on Riihimäellä siirretty ympäristönsuojelun vastuualueen valvontaa tekeville viranhaltijoille.

Valvontatoimenpiteitä ovat mm. toiminnan aloitus- ja lopetuskokoukset, tarkastuskäynnit, luvassa määrättyjen vuosiraporttien tarkistaminen, selvitysten, suunnitelmien ja tarkkailuohjelmien hyväksyminen, projektiluonteiset selvitykset ja tarkastukset sekä valituksiin ja akuutteihin tilanteisiin reagoiminen. Tarvittaessa lupamääräysten rikkomukseen tai muuhun havaittuun laittomaan tilanteeseen reagoidaan ja annetaan asian oikaisemiseksi tarvittavat määräykset ja otetaan pakkokeinot käyttöön. Tilanteen niin vaatiessa tehdään asiasta ilmoitus poliisille esitutkintaa varten.

4.1 Valvontatarkastukset

Toiminnan lainmukaisuuden valvomiseksi valvontaviranomaisen on tehtävä luvan saaneen toiminnan tarkastus riittävän usein. Tarkastuksia suorittavat ensisijaisesti kunnan ympäristöviranhaltijat. Jos luvan on myöntänyt Lupa- ja valvontavirasto, tarkastuksen suorittaa ensisijaisesti Lupa- ja valvontaviraston tarkastajat. Ympäristönsuojelun vastuualueen viranhaltijat osallistuvat aktiivisesti myös näihin tarkastuksiin.

Elinvoimalautakunnalla on Lupa- ja valvontaviraston nähden rinnakkainen ja itsenäinen paikallisen ympäristönsuojelun valvontaviranomaisen asema näihinkin laitoksiin nähden, vaikka toimintaa koskevat määräykset antaa näiden toimintojen osalta aina Lupa- ja valvontavirasto.

Jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aiheutta olettaa, että toiminnasta aiheutuu terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua kiellettyä seurausta tai sen vaaraa, valvontaviranomaisen on tarkastettava toiminta tai selvitettävä asia muulla asianmukaisella tavalla. Myös, jos maahan tai pohjaveteen on päässyt ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on tarkastus tehtävä. Tarkastus on lisäksi suoritettava toiminnanharjoittajan, asianosaisten ja muiden vaatimusten vuoksi, jollei tarkastusta ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana.

Tässä valvontasuunnitelmassa on keskitytty tarkastusten suunnitelmalliseen järjestämiseen. Se on osa onnistunutta jälkivalvontaa, joka puolestaan on ennakoivalvonnan ohella oleellinen osa valvonnan kokonaisuutta. Suunnitelmallisen jälkivalvonnan ohella ympäristönsuojeluviranomaisen on huolehdittava myös monista muista valvontatehtävistä, kuten lupien ja ilmoitusten sekä toimenpidepyyntöjen käsittelystä. Nämä joudutaan priorisoimaan usein jälkivalvonnan edelle. Näiden tehtävien määrä vaihtelee vuosittain eikä niiden tarkka ennakointi ole mahdollista.

Ympäristönsuojelulain 174 §:n mukaan määräaikaistarkastuksessa ja muussa valvonnallisessa tarkastuksessa noudatetaan, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Tarkastuksessa asianosaisena, jota asia välittömästi koskee, pidetään tarkastuksen kohteena olevan toiminnanharjoittajaa tai muuta tarkastettavan kohteen, tuotteen, tilan tai alueen haltijaa. Hallintolain mukaan viranomaisen on ilmoitettava tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jollei ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen tarkoituksen toteutumista. Asianosaisella on oikeus olla läsnä tarkastuksessa sekä esittää mielipiteensä ja kysymyksiä tarkastukseen liittyen. Tarkastuksessa asianosaiselle on kerrottava tarkastuksen tavoitteista, sen suorittamisesta ja jatkotoimenpiteistä. Tarkastus on suoritettava aiheuttamatta tarkastuksen kohteelle tai sen haltijalle kohtuutonta haittaa.

Määräaikaistarkastuksella tarkoitetaan suunnitelmallisesti, määrätyin väliajoin toistuvaa luvallisen tai rekisteröidyn toiminnan valvontatarkastusta. Kaikki käynnit laitoksissa, kuten tutustumiskäynnit tai neuvottelut yrityksen tiloissa, eivät ole valvontatarkastuksia. Usein myös lausunnon antaminen muille viranomaisille edellyttää paikalla käyntiä, mutta näissäkään tapauksissa ei ole kyse valvontatarkastuksesta. Sen sijaan lupamääräysten muutoshakemukset, luvan rauettaminen ja luvan peruuttaminen ovat asioita, joiden päätösvalmistelun yhteydessä tehdään valvontatarkastus.

Määräaikaistarkastuksen sisältö

Luvan saaneen toiminnan määräaikaistarkastuksessa varmistutaan, että toiminta on sellaista kuin hakemuksessa ja luvan kertoelmaosassa on kuvattu, ja että lupamääräyksiä ja säädöksiä noudatetaan. Lisäksi varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu haitallisia ympäristövaikutuksia ja että luvan myöntämisen edellytykset edelleen täyttyvät.

Määräaikaistarkastuksessa käydään läpi ainakin seuraavat asiat:

- Tarkastuksen tavoite, peruste ja maksullisuus
- Toiminnan luvanmukaisuus
- Päästöt ja jätteet
- Päästöjen seurantajärjestelmien toimivuus
- Tarkkailut, kirjanpito ja raportointi
- Toiminnan tulevan kehityksen arviointi

- Luvan muuttamisen tarve
- Mahdolliset toimintaa koskevat valitukset
- Tarvittavista jatkotoimista sopiminen

Tarkastuskäynneistä laaditaan tarkastusmuistio, joka arkistoidaan lupa- ja rekisteröintiasiakirjojen yhteyteen ja tallennetaan ympäristönsuojelun valvontasovellukseen. Lupa- ja valvonta-asiakirjat ovat pääsääntöisesti pysyvästi arkistoitavia. Tarkastusmuistiossa kuvataan mm. tarkastuksen kulku, toiminnan nykytilanne, toiminnanharjoittajan esittämät suunnitelmat, havaitut puutteet ja sovitut toimenpiteet. Vastuuvalvoja seuraa annettujen kehotusten toteuttamista.

4.2 Vuosiraportointi

Ympäristölupapäätöksissä on toiminnanharjoittajaa määrätty tekemään edellisen vuoden toimintaa koskeva raportti valvontaviranomaiselle. Vuosiraportissa esitetään toiminnan laadun mukaan esimerkiksi toiminnan vuosittaiset tuotantomäärät ja päästö- ja tarkkailutiedot. Vuosiraportissa esitettävät seikat on yksilöity ympäristölupapäätöksissä. Vuosiraportti on yleensä edellytetty toimittamaan seuraavan vuoden helmi-/maaliskuun loppuun mennessä.

Laitoksen valvonnasta vastaava viranhaltija tarkistaa, että kaikki vuosiraportit ovat tulleet, ja pyytää puuttuvat raportit luvanhaltijoilta. Vuosiraportti tarkistetaan vertaamalla siinä olevia tietoja ympäristölupapäätöksen tietoihin ja raportoinnista annettuihin määräyksiin. Tarvittaessa pyydetään toiminnanharjoittajalta lisätietoa raportissa esitetyistä asioista. Jos toiminta on olennaisesti laajentunut tai muuttunut, on aloitettava neuvottelut lupamuutoksen tarpeesta. Myös rekisteröitävien toimintojen osalta vuosiraportointi edellytetään toimitettavaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle toimialakohtaisten asetusten mukaisesti. Vuosiraportti on hyvä perusvalvonnan keino, jota käyttämällä luvanhaltijan ja viranomaisen välillä on vuosittaista yhteydenpitoa. Vuosiraportin tarkastamisesta peritään taksan mukainen maksu.

4.3 Toiminnan vaikutusten tarkkailu

Ympäristölupapäätöksiin sekä toimialakohtaisiin asetuksiin ympäristönsuojeluvaatimuksista on kirjattu tarkkailumääräyksiä. Tarkkailumääräykset koskevat esimerkiksi käyttötarkkailua (kuten tuotanto- ja kulutusmääriä, käyntiaikoja tai huoltotoimenpiteitä) ja päästö- tai vaikutustarkkailua (kuten pohjavesiseurantaa tai melumittauksia). Tarkkailun toteuttamisen, tietojen toimittamisen ja tulosten valvonta on tärkeä osa valvontatyötä.

Laitoksen vastuuvälvojan tulee varmistaa, että vaaditut tarkkailutulokset ovat tulleet ja tarvittaessa pyytää puuttuvat tulokset toiminnanharjoittajilta. Tarkkailutuloksia verrataan luvassa asetettuihin raja-arvoihin tai aiempiin tarkkailutuloksiin. Jos raja-arvot ylittyvät tai tarkkailutuloksissa havaitaan olennaisia muutoksia huonompaan, tulee toiminnanharjoittajalta pyytää selvitys siitä, mistä poikkeamat johtuvat ja kehottaa korjaamaan mahdolliset puutteet toiminnassa.

Valvontaviranomainen voi tarkkailuraportteihin perustuen päättää ympäristöluvan tarkkailumääräysten muuttamisesta. Riihimäellä päättäminen ympäristöluvassa edellytetyn tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä sekä tarkkailumääräysten muuttamisesta on delegoitu ympäristöjohtajalle.

Jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamiseksi tarvittavista toimista, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset (YSL 94 §). Tarvittaessa toiminnanharjoittaja veloitetaan esittämään lopettamissuunnitelma lupaviranomaisen hyväksyttäväksi.

4.4 Haitan kärsijän tai toiminnanharjoittajan ilmoituksesta vireille tulleet valvontasiat

Jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aihetta olettaa, että toiminnasta aiheutuu merkittävää terveyshaittaa tai muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, on

valvontaviranomaisen tarkastettava toiminta tai selvittävä asia muulla asianmukaisella tavalla (YSL 169 §).

Asianosaisilla, yhdistyksillä, kunnalla sekä viranomaisilla on oikeus kirjallisesti panna jokin ympäristön pilaantumista koskeva asia vireille elinvoimalautakunnassa (YSL 186 §).

Kirjallisesti vireille tullessa asiassa tehdään aina valituskelpoinen päätös. Kirjallinen vireillepano käynnistää siten aina viranomaisen valvontamenettelyn. Asiaa selvitetään tarkastuksin, selvityspyynnöin ja tarvittaessa esim. mittauksin. Asianosaisia kuullaan ennen päätöksentekoa. Havaitun epäkohdan korjaamiseksi voidaan antaa kehoitus.

Elinvoimalautakunta voi asiaa selvitettyään antaa määräyksen, jos asiaa ei kehottamalla saada korjaantumaan. Kiireellisissä tapauksissa määräyksen voi antaa viranhaltija, jolle lautakunta on tehtävän delegoinut. Silloinkin asia on tuotava viivytyksettä lautakunnan päätettäväksi. Valvontaviranomainen voi myös keskeyttää toiminnan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten terveydelle tai siitä uhkaa aiheutua välittömiä ja huomattavia haittavaikutuksia ympäristölle.

Suurin osa haittailmoituksista tehdään puhelimitse tai sähköpostitse. Vuonna 2020 on otettu käyttöön Trimblen sähköinen karttapalautepalvelu. Palautepalvelun kautta tullessiin palautteisiin on tavoitteena vastata kolmen työpäivän kuluessa. Sähköinen palautepalvelu mahdollistaa muun muassa palautteiden käsittelyajan seurannan. Palautteeseen annettu vastaus on myös mahdollista jakaa palautepalveluun kaikkien kuntalaisten nähtäville.

Suullinen ilmoitus ei velvoita viranomaista ryhtymään toimenpiteisiin. Etenkin nimettömiin ilmoituksiin reagoiminen on viranomaisen omassa harkinnassa. Aiheettomilta tuntuvat nimettömät ilmoitukset voidaan jättää huomiotta. Ilmoituksen perusteella viranhaltija tekee arvion asian kiireellisyydestä ja toimenpiteiden tarpeellisuudesta. Pääsääntöisesti asianosaisen ilmoitus haitasta käydään tarkastamassa toimenpidepyynnön perusteella ja tarvittaessa asia laitetaan vireille viranomaisen omasta aloitteesta.

Tilanteissa, jossa on selvästi kyse esimerkiksi naapuruussuhdelain mukaisesta kohtuuttomasta rasituksesta tai viihtyisyyshaitasta, jolloin naapurin toiminta aiheuttaa yleisen ympäristöedun vastaisia seurauksia tai ympäristön pilaantumista, asianosaista ohjeistaan kirjallisen vireillepanon tekemiseen. Näihin, osin subjektiivisiin haittoihin, ei viranomaisen yleensä voi oma-aloitteisesti valvontamenettelyin puuttua. Naapurien väliset yksityisoikeudelliset riita-asiat ratkaistaan käräjäoikeudessa.

Ilmoituksen johdosta tehtävässä tarkastuksessa arvioidaan toiminnasta aiheutuva haitta ja tarvittavat toimenpiteet. Haitan poistamiseksi tehtävät toimenpiteet ja niiden aikataulu voidaan sopia tarkastuksessa ja kirjata muistioon tai tarvittaessa toiminnanharjoittajalle annetaan kehoitus ryhtyä toimenpiteisiin. Tarvittaessa voidaan tehdä yhteistarkastus jonkun muun viranomaisen kanssa, jos ilmoitus koskee sellaista asiaa, jossa toimivalta on rinnakkaista tai päällekkäistä tai tarvitaan toisen viranomaisen asiantuntemusta. Tällaisia tarkastuksia voi tulla esim. terveyshaittaa koskevissa asioissa. Annettujen ohjeiden ja määräysten toteutuminen varmistetaan seurantatarkastuksilla.

Muuta kuin luvanvaraista tai rekisteröitävää toimintaa koskien viranhaltija voi asiaa selvitettyään antaa määräyksen pilaantumisen ehkäisemiseksi tai roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi.

4.5 Hallintopakkokeinot ja tutkintapyyntö

Luparikkomuksissa tai muissa havaituissa laittomissa tilanteissa ryhdytään tarpeellisiin toimiin laillisen tilanteen palauttamiseksi (neuvottelu, kehoitus, määräys, hallintopakko). Laittoman tilanteen korjaamiseksi joudutaan tarpeen vaatiessa käyttämään samanaikaisesti sekä hallinnollisia että rikosoikeudellisia keinoja (ilmoitus poliisille esitutkintaa varten).

Elinvoimalautakunta voi tehostaa antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Ennen hallintopakkopäätöstä on asianosaista kuultava.

Valvontaviranomaisen on tehtävä ympäristön turmelemisesta tai ympäristönsuojelulain rikkomisesta ilmoitus poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Jätelain laiminlyöntimaksu on hallinnollisessa menettelyssä määrättävä seuraamusluonteinen maksu. Jätelaissa on luettelo tilanteista, joissa laiminlyöntimaksua voidaan soveltaa. Lähtökohtaisesti kyse on helposti todennettavista laiminlyönneistä, joiden toteennäyttäminen ei edellytä rikosoikeudellista tutkintaa.

4.6 Valvontaprojektit

Ympäristöluvallisten laitosten lisäksi kaupungin alueella on runsaasti laitoksia ja yrityksiä, joiden toiminta ei edellytä ympäristölupaa, mutta joiden toiminnasta saattaa aiheutua riskejä ympäristölle. Tällaisia voivat olla muun muassa pienet eläintilat, teollisuuslaitokset tai autokorjaamot. Näiden yritysten valvonta voidaan toteuttaa projektiluontoisesti valitsemalla esimerkiksi tietty toimiala tai kohdealue (pohjavesialue, ranta-alue, teollisuusalue), jolle valvonta kohdistetaan toiminnan riskien tai muuttuvan lainsäädännön takia. Projektiluonteista valvontaa (valvontakyselyt, selvitykset ja tarkastukset) tehdään käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

5 VALVONTAKOhteet

Ympäristönsuojelun valvonta suunnataan ensisijaisesti kohteisiin, joissa ympäristön pilaantumisen vaaran arvioidaan olevan suurin. Huomioon otetaan toiminnan mahdollinen poikkeaminen säädösten ja päätösten vaatimuksista. Myös asukkaiden yhteydenotot, aiemmat viranomaishuomautukset tai ympäristövahingot vaikuttavat valvonnan suuntaamiseen.

5.1 Ympäristönsuojelulain valvonta

5.1.1 Ympäristöluvallisten, ilmoitusmenettelyllä käsiteltyjen tai rekisteröitävien toimintojen valvonta

Riihimäellä toimii ympäristöluvan, ilmoitusmenettelyn tai ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröinnin piirissä olevia laitoksia. Näiden laitosten jakautuminen toimialoittain on esitetty taulukossa 1. Ympäristölupaviranomaisina toimivat Lupa- ja valvontavirasto ja Riihimäen kaupungin elinvoimalautakunta. Toimintojen pääasiallinen valvontavastuu jakautuu ympäristönsuojelulain ja -asetuksen toimivaltajaon perusteella.

Suurimmat pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot ovat Lupa- ja valvontaviraston päävalvontavastuulla olevia suuria tai keskisuuria yrityksiä. Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvat luvanvaraiset toiminnot ovat pääosin pieniä yrityksiä, kuten eläintiloja, lämpökeskuksia sekä jätteen hyödyntäjiä tai käsittelijöitä.

Suurin osa aiemmin lupavelvollisista jakelu- ja asfalttiasemista, VOC-laitoksista sekä energialaitoksista on rekisteröintimenettelyn piirissä. Rekisteröinnissä ei ilmoituksen johdosta tehdä hallinnollista päätöstä eikä käsittelyssä anneta määräyksiä. Toiminnan minimivaatimukset on annettu toimialakohtaisilla asetuksilla, joiden noudattamista valvotaan muun muassa määräaikaistarkastuksilla. Rekisteröitäviin laitoksiin kuuluu Riihimäellä jakeluasemia, asfalttiasemia, polttolaitoksia, VOC-laitoksia sekä jätteen ammattimaisia kerääjiä. Ilmoitusmenettelyn piirissä olevia laitoksia on ampurata ja eläinsuoja.

Taulukko 1. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontavastuulla olevat lupavelvolliset ja rekisteröitävät toiminnot, niiden tarkastusvälit ja kohteiden määrät toimialoittain.

Taulukon selitteet:

L = ympäristölupa tai ilmoitus (YSL 115 a §)

R = rekisteröinti

P = pohjavesialue

M = muu riski

Toiminta	Peruste + riski	Tarkastusväli vuotta	Kohteita yhteensä (kpl)
Energiantuotanto	L, P	2	1
	R	3	5
Kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	R	3	13
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	R	5	3
Kivenlouhinta ja murskaus	L	2	1
Eläinsuojat	L, M	3–5	3
Asfalttiasema	R	3	1
Liikenne	L, P	3	1
Jätteiden ammattimainen tai laitospäinen keräys tai käsittely	L, M	2	1
	L	3	6
Jätelain 100 §:n rekisteröidyt kohteet	R	5	3
Ulkona sijaitseva ampumarata	L	3	2
Maa-aineslain kohteet	L	2	1
Maastoliikennelain kohteet	L	5	2

5.1.2 Muiden kuin ympäristölupavelvollisten, ilmoitusmenettelyllä käsiteltyjen tai rekisteröityjen laitosten valvonta

Muita kuin ympäristölupavelvollisia, ilmoitusmenettelyllä käsiteltyjä tai rekisteröintimenettelyn piiriin kuuluvia laitosvalvontakohteita on Riihimäellä joitakin kymmeniä. Kohteet edustavat toimialoiltaan muun muassa metalliteollisuutta, kemianteollisuutta sekä auto- ja kuljetusalaa. Laitokset on lisätty valvontaohjelmaan niille tehdyn riskinarvioinnin perusteella. Laitosvalvontakohteiden tarkastustiheys vaihtelee toimialan mukaan kolmesta kymmeneen vuoteen.

Pohjavesialueille sijoittuvien riskitoimintojen valvonta

Vuonna 2025 päivitetty suojelusuunnitelma kattaa Herajoen ja Hirvenojan pohjavesialueet. Suunnitelman yhteydessä tehtiin laitostarkastuksia, ja riskikohteet pisteytettiin suojelutoimenpiteiden kiireellisyys- ja tärkeysjärjestyksen määrittämiseksi ja valvonnan priorisoimiseksi. Valvonta kohdistuu erityisesti toimintoihin, jotka muodostavat riskin pohjavesille, kuten teollisuus- ja yritystoimintaan, tieliikenteeseen, öljysäiliöihin, jätevesiviemäreihin ja pilaantuneisiin maa-alueisiin.

Vaarallisia jätteitä tuottavien yritysten, jätteen kansainvälisiä siirtoja toteuttavien ja kemikaaleja käyttävien laitosten valvonta

Jätelaki velvoittaa valvontaviranomaisia tarkastamaan määräajoin laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä sekä toiminnot, joissa toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja. Valvonnan vaikuttavuuden kannalta on olennaista, että tarkastukset keskitetään toimintoihin, joissa muodostuu suuria määriä vaarallisia jätteitä tai joissa muodostuvat vaaralliset jätteet ovat ympäristön kannalta erityisen haitallisia. Myös sijaintiriski on huomioitava valvonnan tarvetta arvioitaessa. Teollisuusyritysten kartoitusta ja riskiarviointia tehdään alueittain. Tarkastettavat alueet määritellään vuosittain laadittavassa valvontaohjelmassa.

Suomen ympäristökeskus (SYKE) valvoo muiden viranomaisten kanssa yhteistyössä jätteiden kansainvälisiä siirtoja. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen osalta valvonta

toteutetaan pääsääntöisesti muun ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan yhteydessä sekä valvontaprojektein. Valvonnassa keskitytään painopistejätelajeihin SYKE:n 29.12.2016 antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat kemikaalien käyttöolosuhteita kemikaaleja käsittelevissä laitoksissa muun muassa kemikaalilain ja tuote-VOC-asetuksen nojalla. Valvonta toteutetaan pääsääntöisesti muun ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan yhteydessä.

Kemikaalien varastointia ja käsittelyä valvotaan myös yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa muun muassa öljysäiliöiden tarkastuksia ja käytöstä poistamista koskien. Riihimäellä oli vuonna 2023 yhteensä noin 1340 lämmitysöljysäiliötä, joista 114 sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella.

5.1.3 Ilmoitusvelvolliset toiminnot

Ympäristönsuojelulain mukaan tietyistä ympäristöhaittaa aiheuttavista toiminnoista on tehtävä ilmoitus ympäristölupaviranomaiselle tai valvontaviranomaiselle. Näitä toimintoja ovat:

- tilapäinen melu ja tärinä
- koeluonteinen toiminta
- poikkeukselliset tilanteet (esim. onnettomuus, tuotantohäiriö tai laitteiston tai rakennelman purkaminen)
- jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa
- pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistaminen

Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kaikista melua aiheuttavista toiminnoista ei ilmoitusta tarvitse tehdä, jos noudatetaan Riihimäen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Näistä ilmoituksista tehdään Riihimäellä vuosittain alle 10

päätöstä. Pääosa ilmoituksista koskee ulkoilmatapahtumia tai rakentamista/murskausta. Ilmoitusten johdosta tehdään tarvittaessa tarkastus ja ulkomelutasoja valvotaan tarvittaessa mittauksin.

Koeluonteinen toiminta

Uuden tekniikan, raaka- tai polttoaineen, valmistus- tai polttomenetelmän, puhdistuslaitteen, jätteen hyödyntämis- tai käsittelymenetelmän vaikutusten tai käyttökelpoisuuden selvittämiseksi voidaan toiminta aloittaa ilman ympäristölupaa. Tällöin toiminnasta on tehtävä ilmoitus toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle. Koeluonteisen toiminnan paikka, tilat ja tekniikka tarkastetaan aina ilmoitusta käsiteltäessä ja asiasta tehdään päätös.

Poikkeukselliset tilanteet

Ympäristönsuojelulain mukaan poikkeuksellisesta tilanteesta (onnettomuus, tuotantohäiriö, rakennelman tai laitteen purkaminen tai muu vastaava), josta aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä pilaantumisen vaaraa tai aiheutuu erityisiä toimia jätehuollossa, on toiminnasta vastaavan ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Tällaisessa tapauksessa paikalla on aina tehtävä tarkastus ja asiasta tehdään päätös.

Jätteiden ja maa-ainesten hyödyntämisen valvonta maanrakentamisessa

Eräitä jätteitä, kuten betonimursketta, tuhkaa, leijupetihiekkaa, tiili- ja asfalttimursketta, kuonaa, renkaita ja rengasrouhetta sekä rakenteesta poistettua jätettä voidaan tietyin edellytyksin käyttää maanrakentamisessa (ns. MARA-asetus). Käytöstä on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastoon.

Riihimäen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaan pienimuotoisessa (ei ammattimainen tai laitospäinen) maanrakentamisessa voidaan kertaluontoisesti hyödyntää eräitä jättemateriaaleja. Ympäristönsuojeluviranomaiselle on tehtävä kirjallinen ilmoitus jätteiden sijoittamisesta maaperään.

Pilaantuneet maa-alueet

Maaperän pilaantumiseen liittyvissä asioissa toimivaltainen valvontaviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto. Lupa- ja valvontavirasto pitää kohteista rekisteriä, jonne ilmoitetaan myös mahdolliset uudet esille tulevat kohteet. Tiedot pilaantuneista kohteista on tallennettu myös kaupungin ympäristövalvontasovellukseen. Pilaantuneisiin alueisiin kiinnitetään huomiota myös rakennuslupien käsittelyssä sekä kaavojen laadinnan yhteydessä.

5.1.4 Talousjätevesiasetuksen valvonta

Ympäristönsuojelulain haja-asutusalueen jätevesienkäsittelyä koskeva muutos ja uusittu asetus talousjätevesien käsittelystä edellyttävät, että viemäriverkoston ulkopuolella olevilla kiinteistöillä tulee olla selvitys jätevesijärjestelmästä ja sen käyttö- ja huolto-ohjeet. Riihimäellä on viemäriverkoston ulkopuolella arvioitu olevan alle 400 kiinteistöä. Jätevesien käsittelyä koskeva valvonta ja neuvonta kohdistetaan ensisijaisesti ympäristön kannalta herkille alueille, kuten pohjavesialueilla tai vesistöjen ranta-alueilla sijaitseville kiinteistöille. Valvonnan vaikuttavuus saadaan näin vesiensuojelun näkökulmasta mahdollisimman suureksi.

5.1.5 Ympäristönsuojelumääräysten valvonta (YSL 202 §)

Riihimäen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksillä ehkäistään ympäristön pilaantumista sekä vähennetään pilaantumisesta aiheutuvia haittoja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Ympäristönsuojelumääräysten mukaiset valvontatehtävät vireille lähinnä yleisöilmoitusten ja valitusten kautta. Ilmoitukset koskevat muun muassa autojen pesua, jätevesien käsittelyä, melu- ja pölypäästöjä sekä puhaltimien käyttöä. Ilmoitusten perusteella tehdään tarvittaessa tarkastus ja ryhdytään tarvittaviin valvontatoimenpiteisiin. Ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräysten velvollisuudesta poistaa käytöstä poistettu öljy-, polttoaine-

tai muu kemikaalisäiliö maaperästä, mikäli poistaminen on teknisesti hyvin vaikeaa tai siitä aiheutuu kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle.

5.1.6 Maatalouden ja eläinsuojien valvonta

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (ns. nitraattiasetus) säätelee muun muassa eläinsuojien lantahuoltoa. Tarkastukset tehdään kaikkiin nitraattiasetuksen mukaisen valvontailmoituksen jättäneisiin eläinsuojiin ja kohteisiin, jotka ovat uusia tai joiden toiminta on muuttunut merkittävästi ja jotka sijaitsevat pohjavesi- tai ranta-alueella. Tarkastuksilla kiinnitetään erityistä huomiota lannan varastointiin, luovutukseen ja jaloittelualueisiin erityisesti sen arvioimiseksi, aiheutuuko toiminnasta ympäristöä kuormittavia hulevesiä.

Eläinsuojia, jotka eivät ole lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyjen piirissä, valvotaan määräajoin tehtävillä tarkastuksilla. Riihimäellä ympäristönsuojeluviranomaisen tiedossa on noin 15 ympäristölupamenettelyjen ulkopuolista eläinsuojaa. Eläinsuojat on tarkastettu viimeksi vuosina 2016–2017 ja niiden tarkastusväli on viidestä kymmeneen vuotta. Tällä suunnitelmakaudella tulee osa eläinsuojista uudelleen tarkastettavaksi.

5.2 Maa-aineslain valvonta

Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toimii maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Valvontaviranomaisella on maa-aineslain mukaisen valvontatehtävän hoitamiseksi oikeus tehdä tarkastuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä maa-aineksen ottamispaikalla.

Riihimäellä on tällä hetkellä yksi voimassa oleva maa-ainesten ottolupa. Ottoalue tarkastetaan joka toinen vuosi ja tarpeen vaatiessa useamminkin. Lisäksi toimintoja valvotaan vuosiraporttien tarkastamisen yhteydessä.

Luvallisten ottoalueiden lisäksi maa-aineslain valvontaviranomainen valvoo myös ei-luvanvaraista ottoa eli kotitarveottoa ja maa-aineslain yleistä noudattamista.

5.3 Jätelain valvonta

Jätelain nojalla tehtävässä toimintojen valvonnassa noudatetaan soveltuvin osin ympäristölupavelvollisten toimintojen valvontakeinoja ja menettelyjä, joita ovat muun muassa raportit, seurannat ja selvitykset sekä tehdyt tarkastukset.

Jätteen keräyksen ja kuljetuksen valvonta sekä aluekeräyspisteet

Jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten.

Ammattimaisen keräyksen vastaanottopisteitä ovat mm. tuottajien aluekeräyspisteet. Ympäristönsuojelun vastuualue käsittelee ilmoitukset ja tarkastaa vastaanottopisteiden asianmukaisuuden rekisteriin merkitsemisen yhteydessä, säännöllisesti valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti sekä valitusten perusteella.

Jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, sako- ja umpikaivolietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, rakennus- ja purkujätteestä ja pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan jätelain 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Sekä jätteen haltijalle että vastaanottajalle jää kopio siirtoasiakirjasta.

Siirtoasiakirjakäytäntöä valvotaan sähköiseen Siirto-rekisteriin tehtyjen kirjausten perusteella muun valvonnan yhteydessä.

Jätettä ammatikseen kuljettavien on liityttävä Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätettä kuljettavien liittymistä jätehuoltorekisteriin valvotaan muun valvonnan yhteydessä ja tarvittaessa rekisteriin ilmoittautumattomista kuljettajista tehdään ilmoitus Lupa- ja valvontavirastoon.

Roskaantumisen, jätehuoltomääräysten ja jätehuollon järjestämisen valvonta

Jätelautakunta Kolmenkierto on antanut alueen jätehuoltomääräykset, joita kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisista päättää kunnan jätehuoltoviranomainen. Yleisimpiä jätehuoltomääräysten mukaisia

valvontakohteita ovat jätteiden omatoimiseen käsittelyyn liittyvät asiat, kuten poltto ja kompostointi. Lietteiden omatoimiseen käsittelyyn vaaditaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen suostumus.

Jätehuoltomääräysten mukaan yli 5 000 henkilön yleisötilaisuudesta laadittava jätehuoltosuunnitelma on esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Nämä kohteet tarkastetaan tarvittaessa.

Jätehuoltoon liittymisen tilanne kartoitetaan tarvittaessa pyytämällä tiedot liittymättömistä kiinteistöistä jätehuoltoviranomaiselta.

Jätehuollon valvontatehtäviin kuuluvat asiat ja roskaantumistapaukset tulevat yleensä ilmi valitusten kautta. Kaikki ilmoitetut roskaantumistapaukset kirjataan valvontasovellukseen ja käydään tarkastamassa, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Myös muut vireille tulleet kohteet käydään tarvittaessa tarkastamassa ja kiinteistöille lähetetään kirjallinen selvityspyyntö, kehoitus, määräys tai ohjeistus asiasta.

5.4 Vesilain valvonta

Vesilain mukaiseen valvontaan kuuluvat mm. vesistöjen rakentamiseen sekä pohja- ja pintaveden ottamiseen liittyvät tarkastukset sekä ojitusasiat.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee vesilain mukaan erimielisyydet, jotka eivät vaadi vesilain mukaista lupaa tai joita ei käsitellä ojitustoimituksessa, ja jotka aiheutuvat muun muassa ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen tien poikki tai ojan suunnan muuttamisesta sekä veden johtamisesta ojaan tai puroon toisen maalla.

Ympäristönsuojelun vastuualueelle tulee vuosittain muutamia vesilain mukaisia valituksia ja yhteydenottoja. Asian selvittäminen edellyttää yleensä tarkastusta paikan päällä.

5.5 Vesihuoltolain valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii vesihuoltolain mukaisena valvontaviranomaisena. Tehtävänä on valvoa vesihuoltolaitosten toiminta-alueilla

sijaitsevien kiinteistöjen liittymistä vesihuoltolaitoksen jätevesi- ja hulevesiviemäriin ja vesijohtoon ja käsitellä lain mukaisia vapautushakemuksia.

Verkostoihin liittymättömiä kiinteistöjä on kartoitettu useammassa vaiheessa yhteistyössä vesiosuuskuntien sekä Riihimäen Veden kanssa. Asemakaavoitetun alueen valvontaa tehdään pääasiassa Riihimäen Vedeltä saatujen toimenpidepyyntöjen perusteella.

Pohjavesialueiden kohteita selvitetään myös erikseen. Valvontakohteita tulee ympäristönsuojelun vastuualueelle omien selvitysten ja Riihimäen Veden toimenpidepyyntöjen lisäksi vireille lähinnä rakennusvalvonnassa käsittelyssä olevien lupien tai naapurivalitusten myötä.

Vanhojen vapautuspäätösten valvontaa tehdään resurssien puitteissa. Tässä yhteydessä tarkistetaan, ovatko vapautuksen myöntämisedellytykset voimassa. Jos edellytykset eivät enää täyty, kiinteistöä velvoitetaan liittymään verkostoihin. Hulevesiviemäriverkostoa koskevat vapautushakemukset ovat lisääntyneet viime vuosina.

5.6 Maastoliikennelain valvonta

Maastoliikennelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu Lupa- ja valvontavirastolle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lain mukaan kunnan tehtäviin kuuluvat muun muassa moottorikelkkareittisuunnitelmien hyväksyminen ja niiden valvonta sekä lupien myöntäminen moottoriajoneuvokilpailuihin ja harjoituksiin ja yksittäisiin tapahtumiin sekä niiden valvonta.

5.7 Muu erityislainsäädäntö

Erityislainsäädännön, kuten ulkoilulain tai luonnonsuojelulain, mukaan valvottavia kohteita on joitakin.

Leirintäalueet

Riihimäellä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii ulkoilulaissa tarkoitettuna kunnan leirintäalueviranomaisena. Leirintäalueen perustamisesta ja alueen toiminnan

olennaisesta muuttamisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus elinvoimalautakunnalle. Riihimäellä on yksi pysyvä leirintäalue.

Luonnonmuistomerkit

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen päättää luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta sekä rauhoituksen lakkauttamisesta anomuksen pohjalta. Riihimäellä on kuusi luonnonmuistomerkkiä, joiden merkinnät tarkastetaan ajoittain.

6 VALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA JA PÄIVITYS

Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumista arvioidaan seuraamalla toteutuneiden tarkastusten määrää. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain elinvoimalautakunnalle.

Valvontasuunnitelman päivittämistarve arvioidaan joka kolmas vuosi ja se päivitetään vähintään viiden vuoden välein.